

**KRAŠTO
APSAUGOS
SISTEMA:**

**skaičiai ir
pokyčiai**

2022

TURINYS

Tvirtas Lietuvos visuomenės mandatas |4|
Krašto apsaugos ministerijos biudžetas |5|
Gynybos biudžeto paskirstymas pagal sritis 2022 m. |6|
Gynybos biudžeto paskirstymas pagal sritis 2023 m. |7|
2014–2022 m. atitiktis NATO reikalavimams |8|
Gynybos politikos prioritetai |9|

STIPRI IR MODERNI LIETUVOS KARIUOMENĖ

Lietuvos kariuomenės personalas 2022 m. |10|
Karių tarnybos sąlygų gerinimas |11|
Karių tarnybos sąlygų gerinimo paketo naujovės |12|
Lietuvos kariuomenės parama visuomenei ir kitoms valstybės institucijoms |13|
Svarbiausi Lietuvos kariuomenės modernizacijos projektai |14|
Pagrindiniai Lietuvos kariuomenės infrastruktūros plėtros projektai |15|
Naujas Rūdninkų poligono infrastruktūros plėtros projektas |16|
Trys nauji kariniai miesteliai |17|

PATIKIMI KOLEKTYVINĖS GYNYBOS ĮSIPAREIGOJIMAI

Sąjungininkų buvimo Lietuvoje stiprinimas 2022 m. |18|
Dalyvavimas tarptautinėse operacijose ir misijose 2022 m. |20|

ATSPARI VALSTYBĖ IR VISUOMENĖ

Kibernetinio saugumo situacija Lietuvoje |21|
Fiksuotų kibernetinių incidentų dinamika Lietuvoje |22|
Reikšmingi darbai kibernetinio saugumo ir saugiojo tinklo užtikrinimo srityse |23|
Žvalgybos parama Lietuvos institucijoms ir tarptautiniams partneriams |24|
Nuosekli priešiškos informacijos stebėseną |25|
Bendradarbiavimo su nevyriausybinėmis organizacijomis stiprinimas |26|
Stiprėjanti Lietuvos šaulių sąjunga |27|

PARAMA UKRAINAI

Lietuvos karinė parama Ukrainai per metus |28|

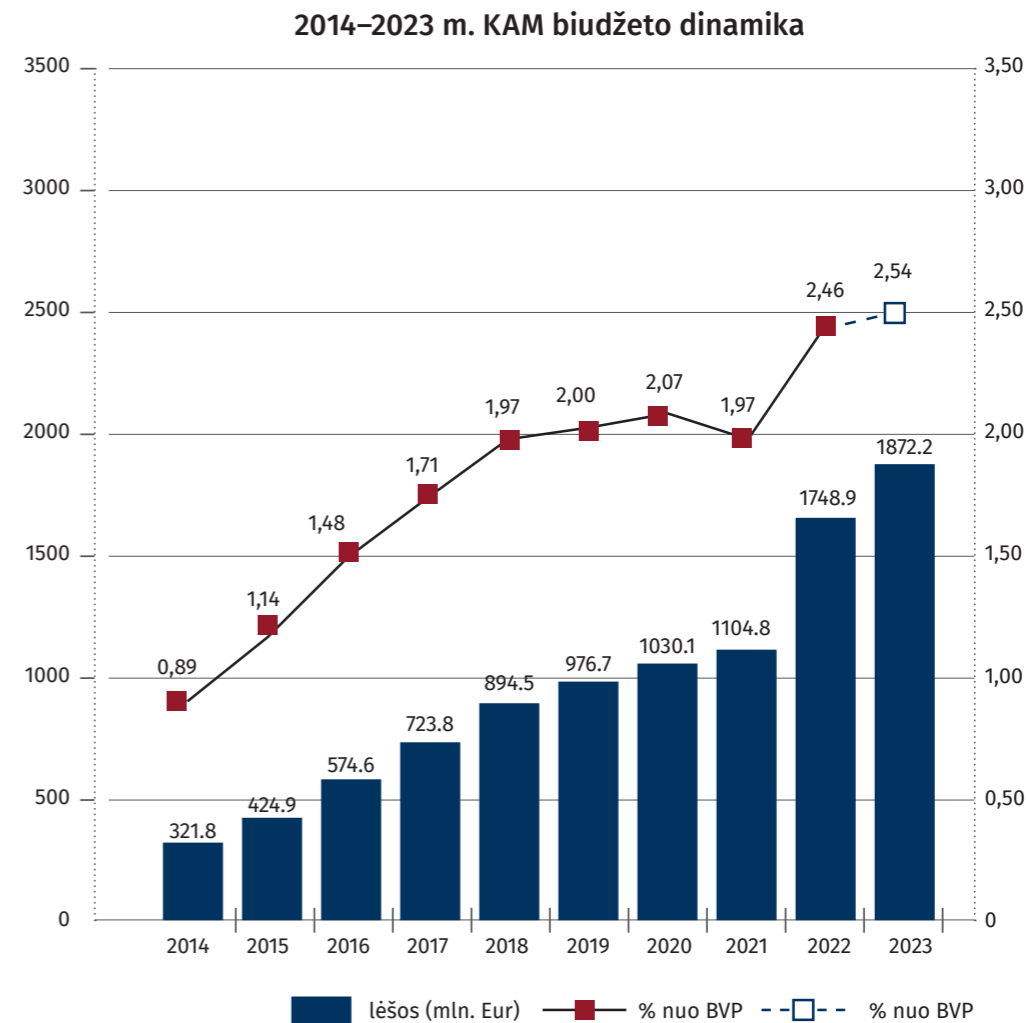
Dar didesnis dėmesys skaidrumui |29|

TVIRTAS LIETUVOS VISUOMENĖS MANDATAS

Krašto apsaugos ministerijos (KAM) užsakymu 2022 m. gruodžio 15–24 d. apklausą atliko rinkos ir visuomenės nuomonės tyrimų kompanija „Spinter tyrimai“

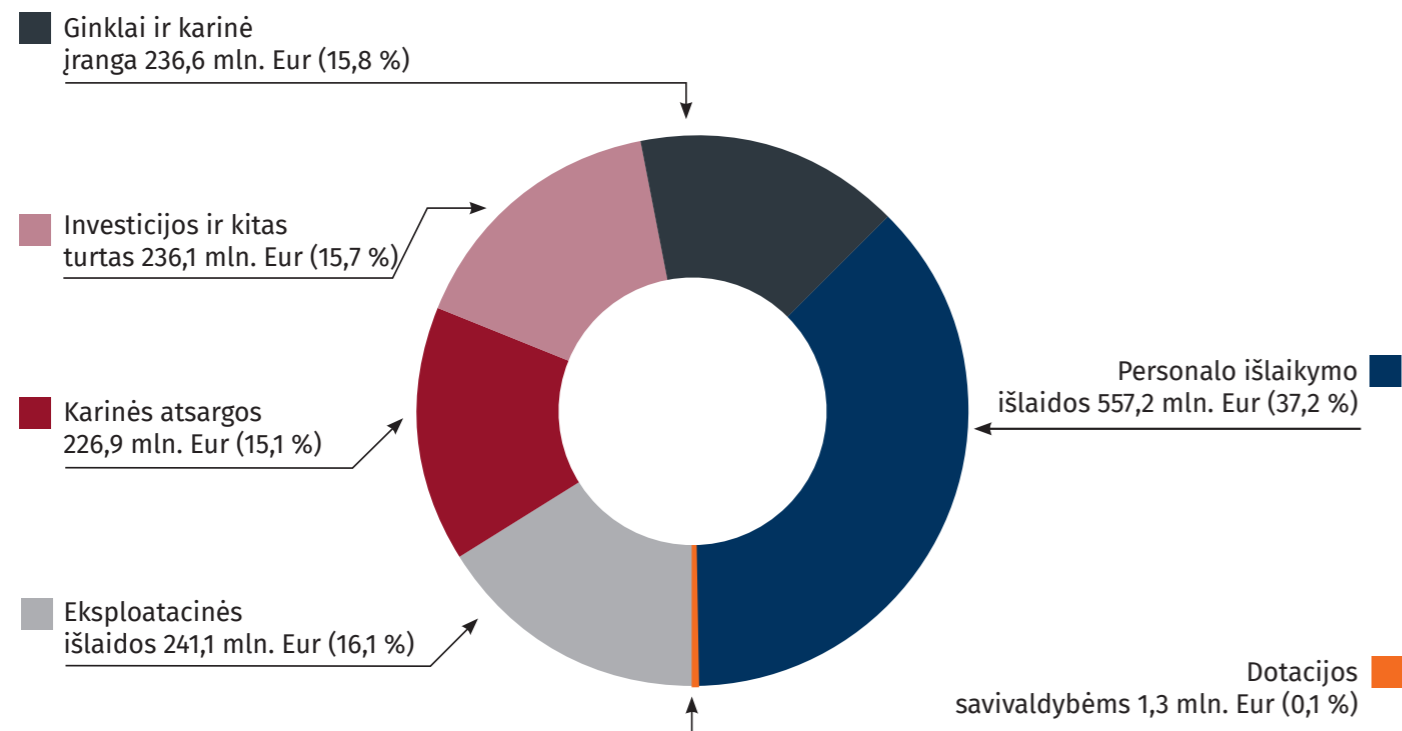
KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS BIUDŽETAS

2023 m. gegužės mėn. duomenys

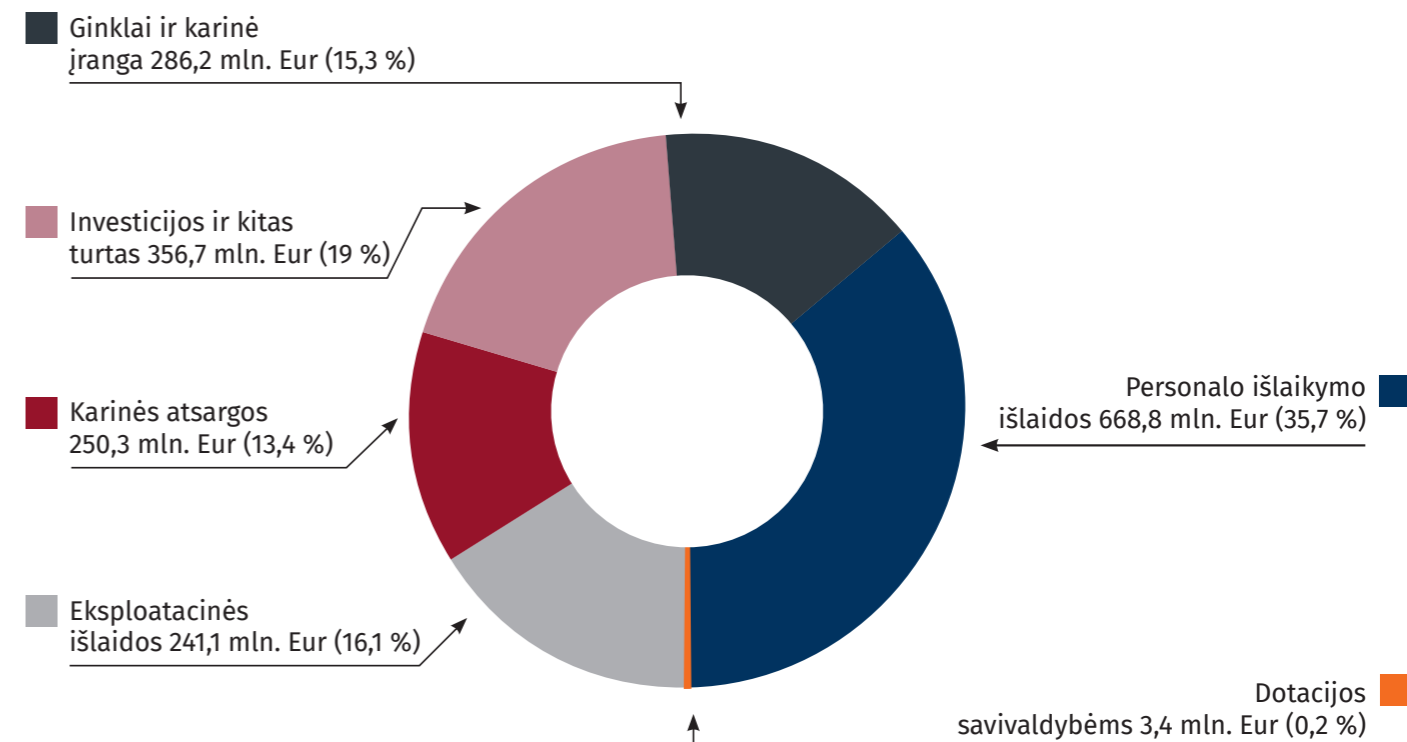
GYNYBOS BIUDŽETO PASKIRSTYMAS PAGAL SRITIS 2022 M.

KAM asignavimai – 1 748,9 mln. Eur

GYNYBOS BIUDŽETO PASKIRSTYMAS PAGAL SRITIS 2023 M.

KAM asignavimai – 1 872,2 mln. Eur

2014–2022 M. ATITIKTIS NATO REIKALAVIMAMS

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gynybos išlaidos 2 % BVP	✘	✘	✘	✘	✘	✓	✓	✘	✓
Personalo išlaidų dalis ≤ 50 %	✘	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Pagrindinių įsigijimų dalis ≥ 20 %	✘	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

GYNYBOS POLITIKOS PRIORITETAI

Stipri ir moderni Lietuvos kariuomenė

- Gebėjimų kovoti sausumoje vystymas
- Personalo komplektavimas, karių tarnybos sąlygų ir socialinių garantijų gerinimas
- Aprūpinimas modernia įranga, ginkluote ir atsargomis
- Infrastruktūros plėtra nacionaliniams poreikiams užtikrinti

Patikimi kolektyvinės gynybos įsipareigojimai

- Strateginių Lietuvos sąjungininkių – JAV ir Vokietijos – karinis buvimas regione
- Infrastruktūros plėtra sąjungininkų poreikiams užtikrinti
- Dalyvavimas tarptautinėse operacijose, prisidedant prie sąjungininkams kylančių iššūkių sprendimo, tarptautinės taikos ir stabilumo užtikrinimo

Atspari valstybė ir visuomenė

- Pasirengimas mobilizacijai
- Kibernetinio saugumo stiprinimas
- Piliečių valia, atsparumas ir pasirengimas

Parama Ukrainai

- Įsigijimai ir įnašai į tarptautinį paramos Ukrainai fondą, skirtą sunkiosios ginkluotės pirkimams finansuoti
- Ginkluotės ir karinės įrangos perdavimas bei remontas
- Karinis rengimas ir švietimas, karių rehabilitacija, ekspertinė parama gynybos reformų srityje
- Kibernetinio saugumo stiprinimas

LIETUVOS KARIUOMENĖS PERSONALAS 2022 M.

Profesinės karo tarnybos kariai

11 545

Kariai savanoriai ir kiti savanoriškosios nenuolatinės karo tarnybos kariai

5 381

Nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos (9 mėn.) kariai

3 554

2022 m. gruodžio 31 d. duomenys

KARIŲ TARNYBOS SĄLYGŲ GERINIMAS

Didinami tarnybiniai atlyginimai

2022 – 8 %

2024 – 5,5 %

2025 – 5,5 %

Didinamos maitinimosi išlaidų piniginės kompensacijos (per dieną)

8 Eur

12,5 Eur

Didinamos kelionės išlaidų piniginės kompensacijos vykstant į tarnybą arba atliekant tarnybos užduotis

8 ct/km

10 ct/km

Nauja iki 100 % tarnybinio atlyginimo dydžio priemoka kariams, turintiems kariuomenėje trūkstamas profesijas

TARNYBINIS ATLYGINIMAS

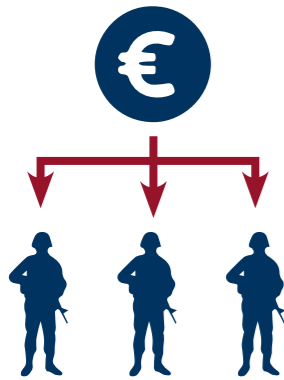
+ 100 %

Didinamos kompensacijos tarptautinėse operacijose dalyvaujantiems kariams

KOMPENSACIJA

x 2

KARIŲ TARNYBOS SĄLYGŲ GERINIMO PAKETO NAUJOVĖS

- Nauja išmoka už tarnybos laiką krašto apsaugos sistemoje (KAS)
- Keičiama tvarka skiriant priedą už kvalifikacines kategorijas
- Atnaujinama tvarka skiriant priedą už ypatingą pareigų specifiką
- Papildomas sąrašas karių, gausiančių priedą už atsakomybę (kuopų vadai, vyriausieji puskarininkiai)
- Nuo 2022 m. rugsėjo mėn. naujos persikvalifikavimo prieš išeinant į atsargą ir sužeistų karių reintegracijos priemonės

LIETUVOS KARIUOMENĖS PARAMA VISUOMENEI IR KITOMS VALSTYBĖS INSTITUCIJOMS

Paieškos ir gelbėjimo operacijos

- 18** išgelbėtų asmenų
- 17** įvykdytų paieškos ir gelbėjimo operacijų
- 5** kartus gabenti sužeisti ar sergantys asmenys
- 4** kartus pergabenti donoro organai

Taršos likvidavimo operacijos

- 9** kartus reaguota į teršimo incidentus

Logistinės operacijos

Valstybinių institucijų paramos į Ukrainą transportavimas

Sprogmenų neutralizavimas

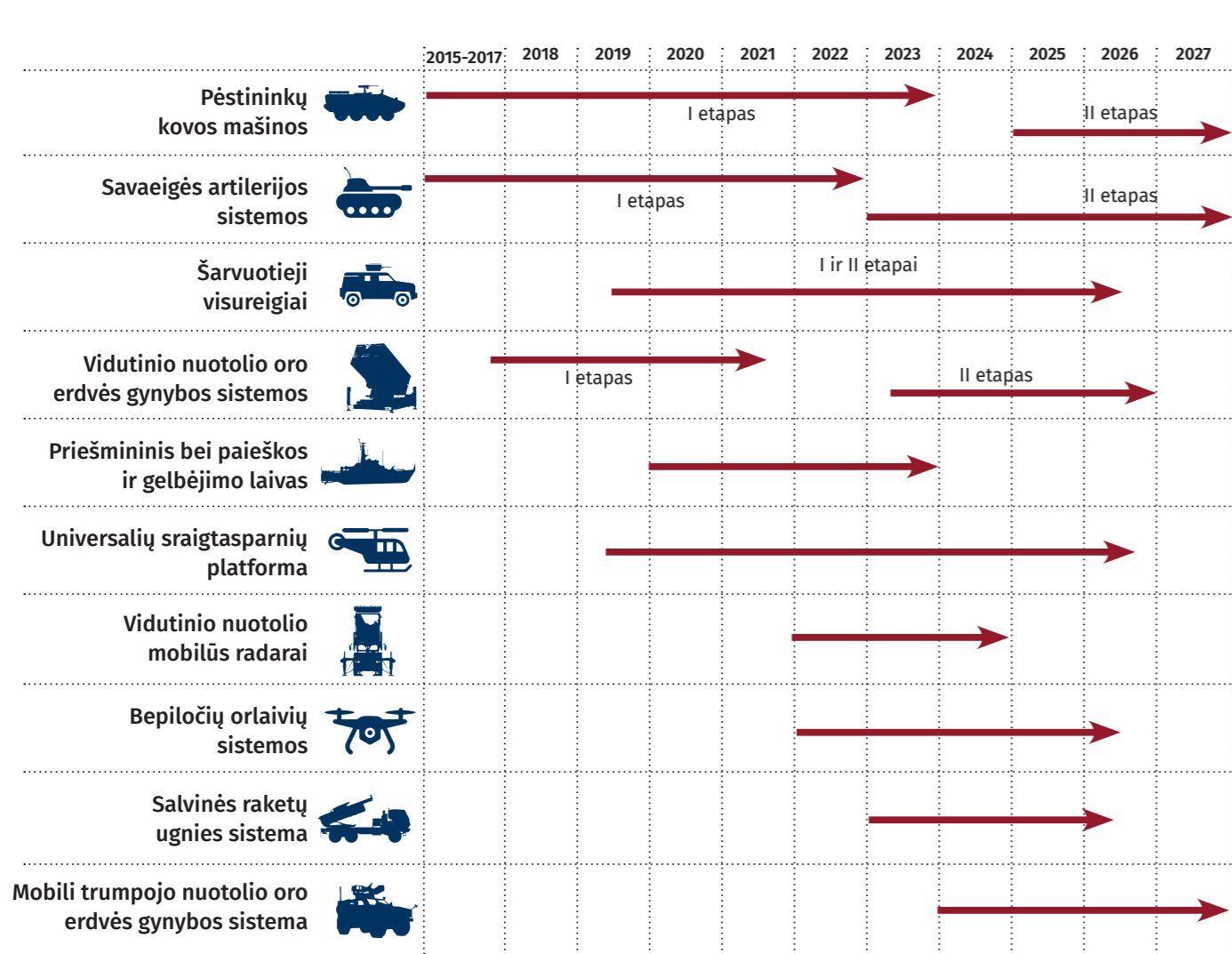
- 1 878** neutralizuoti sprogmenys
- 839** gauti iškvietimai

2 500 ha ploto planinis sprogmenų valymas: neutralizuota **118** sprogmenų ir **1 688** šoviniai

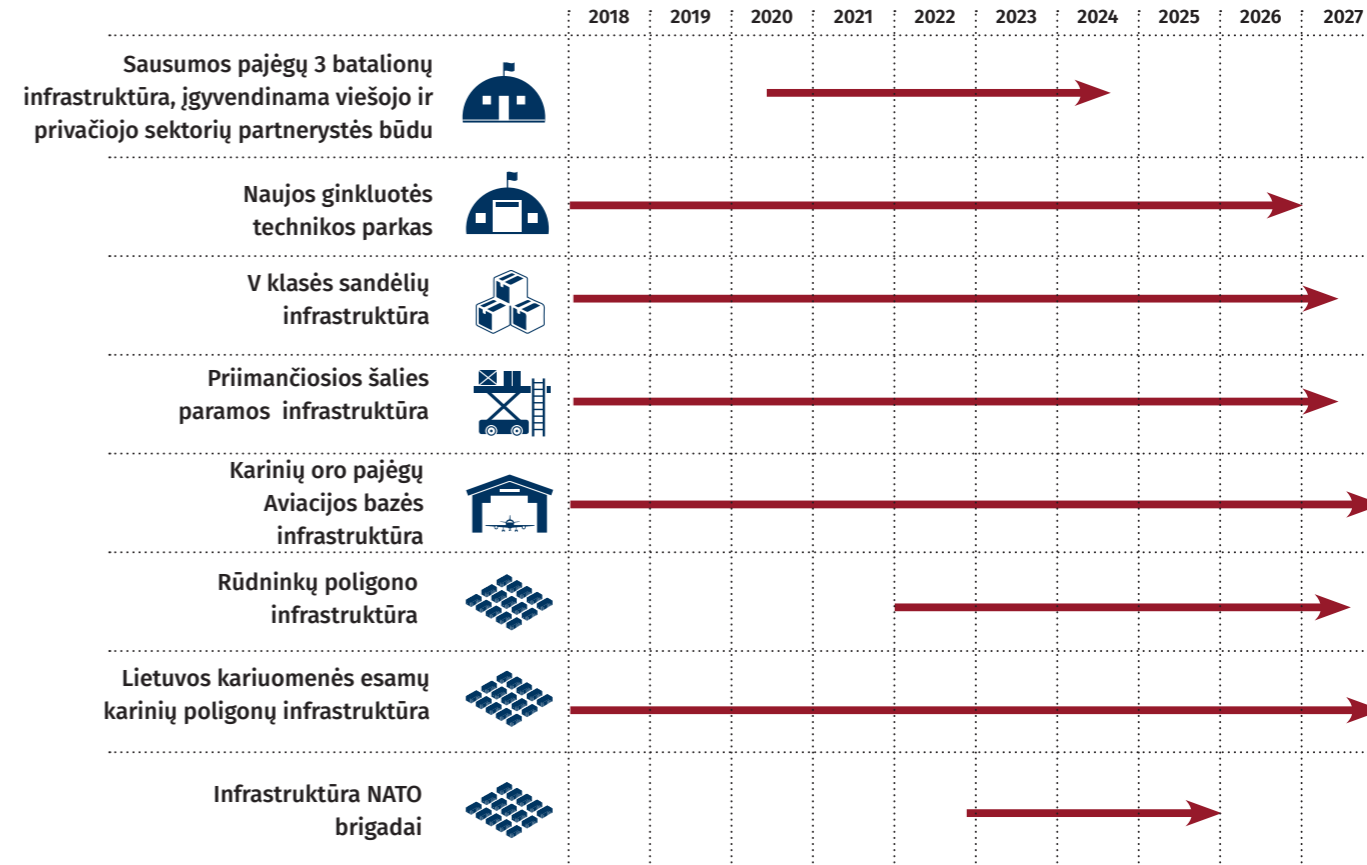
Lietuvos kariuomenės parama valdant nelegalių migrantų krizę

SVARBIAUSI LIETUVOS KARIUOMENĖS MODERNIZACIJOS PROJEKTAI

STIPRI IR MODERNI LIETUVOS KARIUOMENĖ

PAGRINDINIAI LIETUVOS KARIUOMENĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PROJEKTAI

GYNYBOS RESURSŲ AGENTŪRA

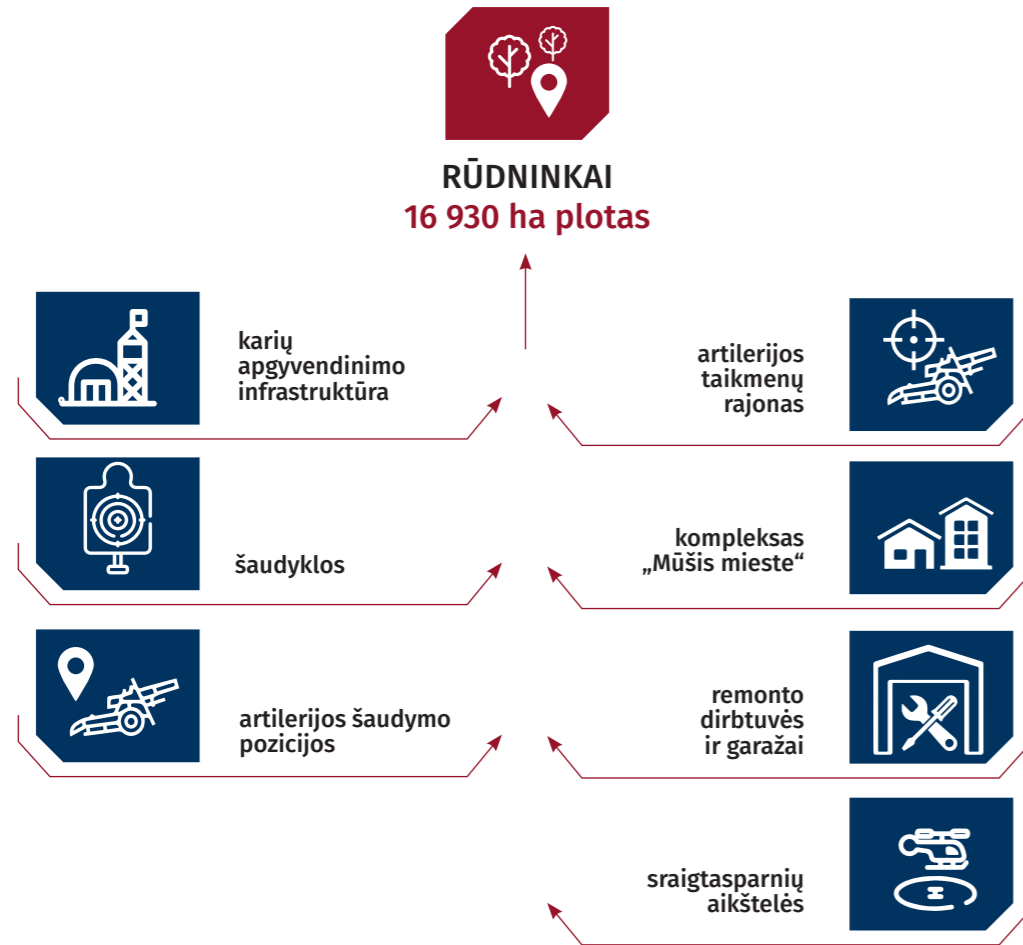
- Didėjantis krašto apsaugos sistemos finansavimas lėmė centralizuotų pirkimų sutarčių vertės didėjimą: palyginti su 2021 m., centralizuotų pirkimų sutarčių vertė padidėjo 74 % (2021 m. – 832,7 mln. Eur, 2022 m. – 1 452,2 mln. Eur)
- 2022 m. Gynybos resursų agentūra pripažinta nugalėtoja geriausių pirkimų valdysenos kategorijoje už pirkimų procesų valdymą pagal kokybės vadybos standartus

INFRASTRUKTŪROS VALDYMO AGENTŪRA

- Toliau stiprėjo 2020 m. pradėjusi veikti Infrastruktūros valdymo agentūra, atsakinga už infrastruktūros projektų ir statybos procesų valdymą
- Nuo 2020 iki 2023 m. metinis infrastruktūros finansavimas padidėjo daugiau nei 3,5 karto. Agentūra šiuo metu vysto **daugiau nei 160 infrastruktūros projektų**

STIPRI IR MODERNI LIETUVOS KARIUOMENĖ

NAUJAS RŪDNINKŲ POLIGONO INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PROJEKTAS

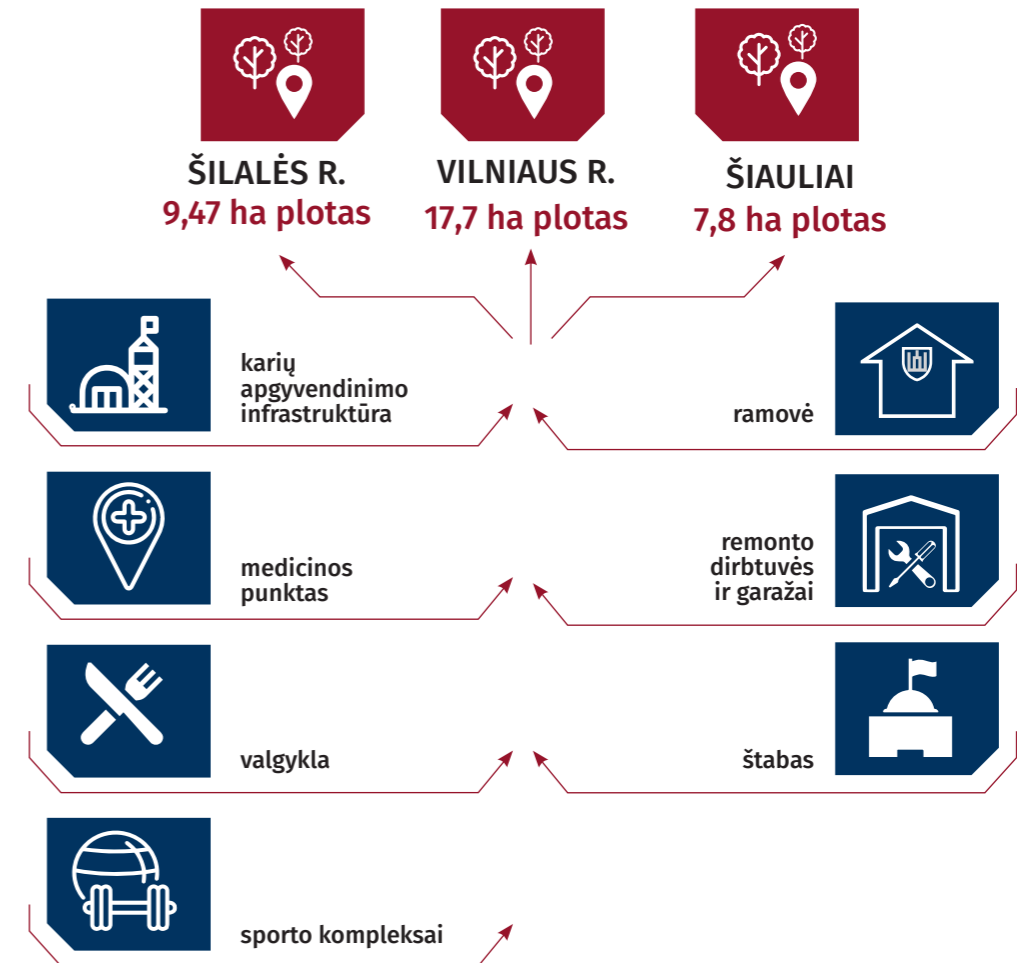
Rūdninkų poligono atkūrimas užtikrins Lietuvos kariuomenės ir į valstybės gynybos sistemą integruotų NATO sąjungininkų karinio rengimo augimą

STIPRI IR MODERNI LIETUVOS KARIUOMENĖ

TRYS NAUJI KARINIAI MIESTELIAI

Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės projektai

Bendras dalinių pajėgumas iki 2 400 karių

STIPRI IR MODERNI LIETUVOS KARIUOMENĖ

SĄJUNGININKŲ BUVIMO LIETUVOJE STIPRINIMAS 2022 M.

Sustiprinti NATO oro policijos pajėgumai

- 2022 m. Baltijos šalių oro erdvę saugojo didesnis naikintuvų skaičius nei įprastai
- Lietuvoje vienu metu buvo dislokuoti dviejų šalių sąjungininkių naikintuvai (Lenkijos ir Danijos, Ispanijos ir Čekijos bei Vengrijos), kurie vykdė sustiprintą patruliavimą ore

JAV sausumos pajėgos

- Nuo 2019 m. yra dislokuotas JAV batalionas su sunkiąja technika: tankais „Abrams“ ir kovos mašinomis „Bradley“
- JAV batalionas reguliariai dalyvauja pratybose ir stiprina sąveiką su Lietuvos bei NATO pajėgomis
- 2022 m. dėl saugumo situacijos esamą rotaciją JAV nusprendė pratęsti ir atsiųsti papildomų pajėgumų

NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinė grupė

- Nuo 2017 m. Lietuvoje dislokuota NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinė grupė, kuriai vadovauja Vokietija
- Nuo 2017 m. bataliono kovinėje grupėje Lietuvoje iš viso tarnavo apie 15 000 karių ir 6 000 karinės technikos vienetų
- 2022 m. Vokietija ir Norvegija sustiprino bataliono dydžio kovinę grupę papildomai atsiųsdamos 500 karių. Sustiprintą misiją 2023 m. tęsia Vokietija
- 2022 m. karius ir personalą buvo atsiuntusi Vokietija, Nyderlandai, Norvegija, Belgija, Čekija ir Liuksemburgas

NATO greitojo reagavimo pajėgos

- Nuo 2017 m. greitojo reagavimo pajėgų atvykimu Lietuvoje rūpinasi nuolat dislokuotas NATO pajėgų integravimo vienetas, kuriame dirba atstovai iš 13 NATO valstybių
- 2022 m. vasario mėn. Rusijai pradėjus karą prieš Ukrainą buvo aktyvuoti NATO gynybos planai ir aukštos parengties daugianacionalinės pajėgos
- Pajėgas sudaro: sausumos, oro, jūrų ir specialiųjų operacijų pajėgos, pasirengusios reaguoti į galimas grėsmes

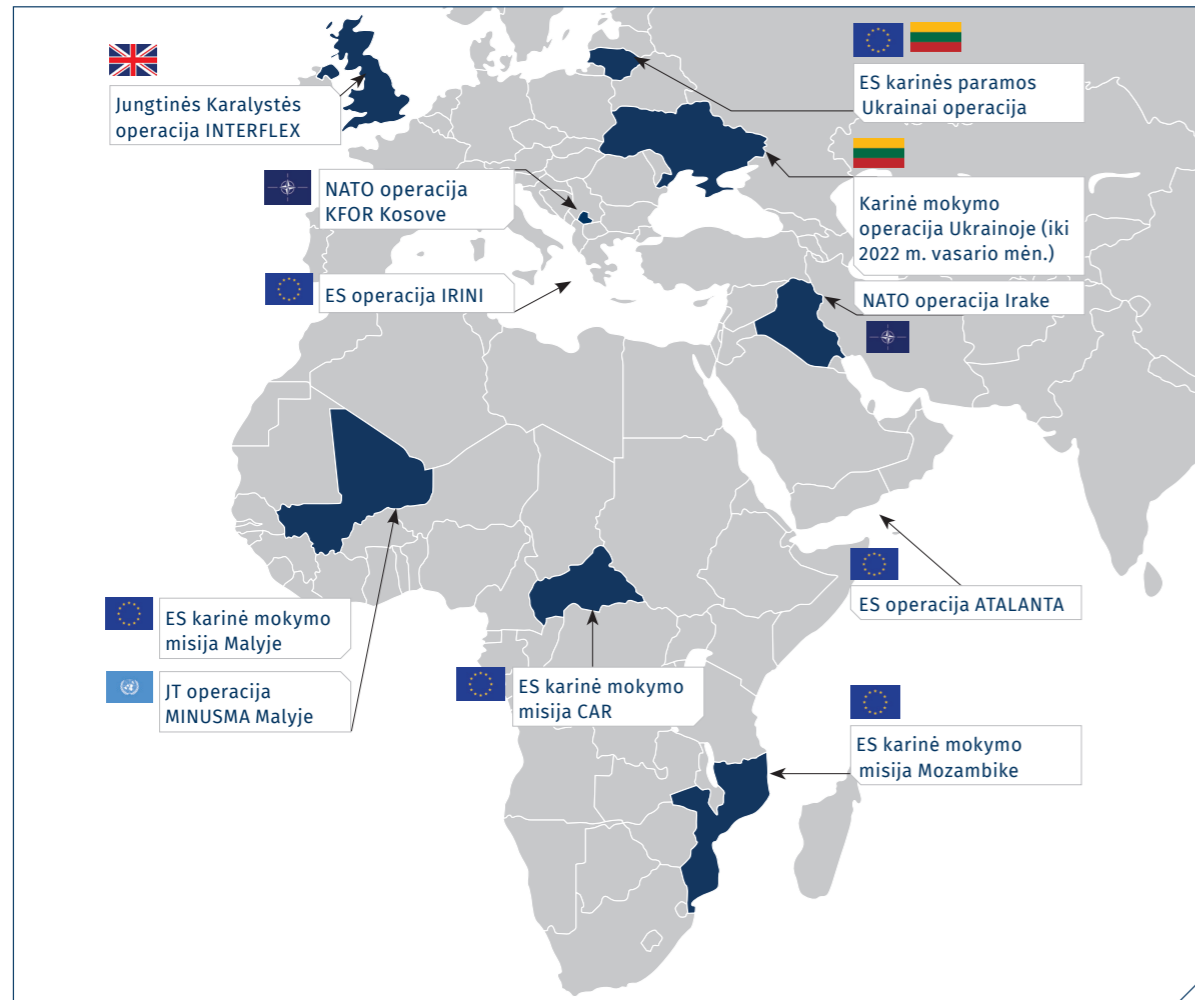

2022 m. NATO viršūnių susitikimo Madride sprendimai

- Įgyvendinant NATO vadovų susitikimo Madride sprendimus stiprinama Aljanso priešakinė gynyba regione
- 2022 m. Vokietija priskyre Lietuvai nacionalinę kovinę brigadą. Lietuvoje pradėjo veikti priešakinis Vokietijos brigados vadovavimo elementas
- Lietuvoje vyksta infrastruktūros paruošimo darbai, skirti Vokietijos brigadai priimti

DALYVAVIMAS TARPTAUTINĖSE OPERACIJOSE IR MISIJOSE 2022 M.

2022 m. gruodžio 31 d. duomenys

PATIKIMI KOLEKTYVINĖS GYNYBOS ĮSIPAREIGOJIMAI

KIBERNETINIO SAUGUMO SITUACIJA LIETUVOJE

2022 m. veikla kibernetinio saugumo srityje buvo vykdoma šiomis kryptimis:

Tarptautinis bendradarbiavimas

Kibernetinio saugumo pajėgumų ir kompetencijų stiprinimas

Teisinės bazės tobulinimas

ATSPARI VALSTYBĖ IR VISUOMENĖ

FIKSUOTŲ KIBERNETINIŲ INCIDENTŲ DINAMIKA LIETUVOJE

 Kibernetinių incidentų grupės	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Kenkimo programinė įranga	1 966	1 890	1 795
Informacijos rinkimas (angl. <i>phishing</i>)	962	1 187	1 005
Nepageidaujamų laiškų, klaidinamosios informacijos platinimas	739	399	524
Mėginimas įsilaužti	171	278	210
Paslaugų trikdymas (angl. <i>DDoS</i>)	75	43	98
Sėkmingas įsilaužimas	61	125	71
Neteisėta veikla, sukčiavimas	85	136	63
Kiti incidentai (atskiri, neatitinkantys nė vienos iš nurodytų grupių)	271	30	314
Iš viso:	4 330	4 088	4 080

REIŠMINGI DARBAI KIBERNETINIO SAUGUMO IR SAUGIOJO TINKLO UŽTIKRINIMO SRITYSE

KIBERNETINIS SAUGUMAS

- Atlikti teisės aktų pakeitimai, kad kritinėje infrastruktūroje, įskaitant 5G infrastruktūrą, būtų naudojama tik patikimų gamintojų įranga
- KAM pradėjo vykdyti Nacionalinio koordinavimo centro užduotis, siekdama paskatinti ES kibernetinio saugumo inovacijų kūrimą
- Įvykdytos uždaro valstybės saugiojo tinklo pratybos
- NKSC organizavo 3 dienų intensyvius kibernetinio saugumo mokymus valstybės ir savivaldybių institucijų darbuotojams (juos baigė daugiau kaip 1 200 darbuotojų) ir vykdė bazinius kibernetinio saugumo mokymus įvairiomis temomis valstybinio ir nevyriausybinių sektorių atstovams (išklausė 2 400 dalyvių)
- Rekordinis dalyvių skaičius dalyvavo pratybose „Kibernetinis skydas 2022“ – daugiau nei 110 organizacijų

- Lietuvos ir Lenkijos komanda pratybose „Locked Shields 2022“ užėmė antrąją vietą
- Lietuvoje organizuotos tarptautinės krizių valdymo pratybos „BlueOLEX 2022“
- Lietuva dalyvavo JAV kuruojamoje tarptautinėje iniciatyvoje prieš išpirkos reikalaujančias atakas (angl. *Counter Ransomware Initiative*)

KERTINIS VALSTYBĖS TELEKOMUNIKACIJŲ CENTRAS

- Atnaujinta 73,4 % saugiojo tinklo kamieninės dalies komutatorių, pakeičiant juos patikimo gamintojo įranga. 2023 m. planuojamas 100 % įgyvendinimas
- Atliktos kilnojamyjų rezervinio maitinimo šaltinių (mobilųjų generatorių) pirkimo procedūros

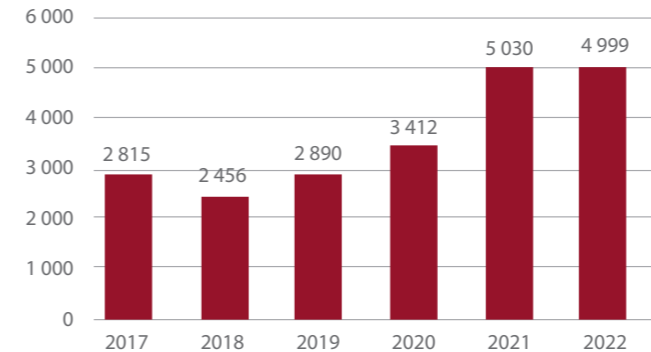
ŽVALGYBOS PARAMA LIETUVOS INSTITUCIJOMS IR TARPTAUTINIAMS PARTNERIAMS

Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie KAM, įgyvendindamas Valstybės gynimo tarybos ir krašto apsaugos ministro poreikius, teikė žvalgybos vertinimus ir rengė pristatymus aktualiomis Rusijos ir Ukrainos karo, priešišky valstybių veiklos prieš Lietuvos Respubliką, informacinio ir kibernetinio saugumo, terorizmo ir migracijos temomis.

Žvalgybos produktų vartotojai

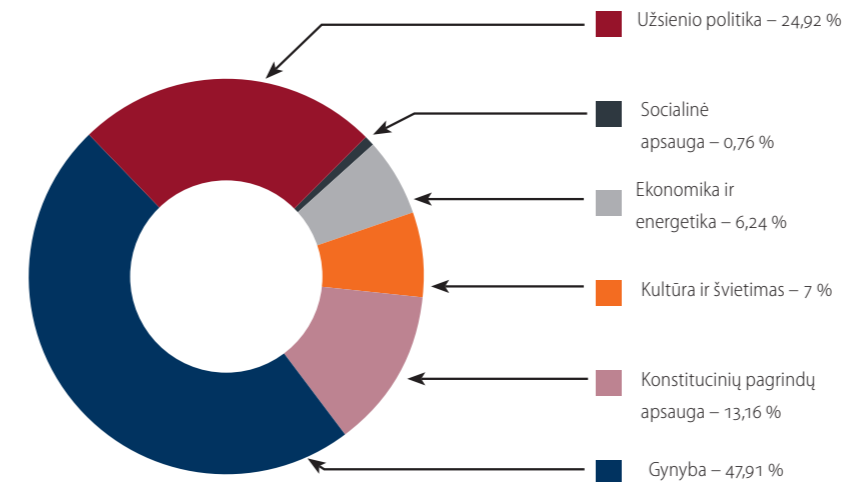
NUOSEKLI PRIEŠIŠKOS INFORMACIJOS STEBĖSENA

2022 m. fiksuotas bendras priešiškos informacinės veiklos atvejų skaičius sudarė 4 999 unikalūs informacinius atvejus ir išliko panašus kaip ir 2021 m.

Skleidžiamos priešiškos informacijos srautas 2022 m. išsiskyrė itin agresyvia retorika. Buvo svaidomasi atviromis užuominomis apie galimus Rusijos karinius veiksmus prieš Lietuvą, apie smurtinį valdžios užgrobimą mūsų šalyje. Didžiausias dėmesys buvo skiriamas gynybos temoms.

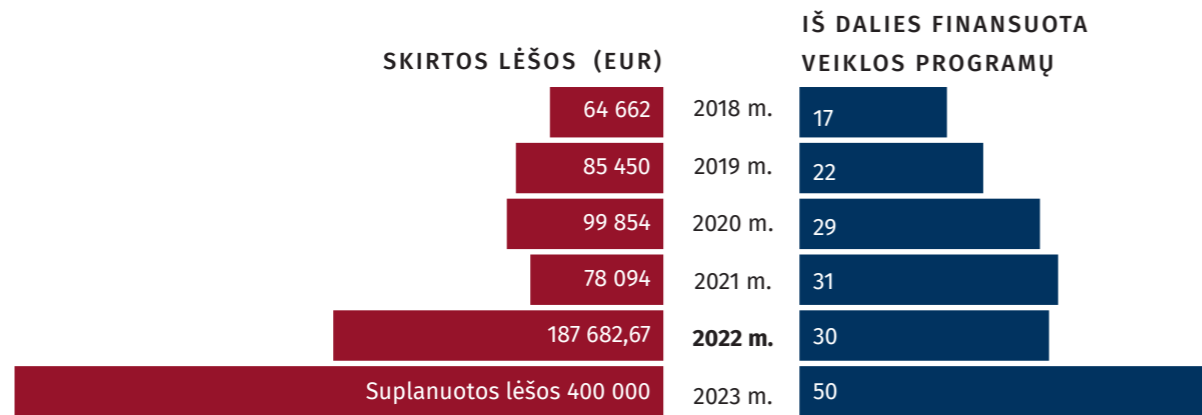
1 pav. Priešiškos informacinės veiklos atvejų dinamika

2 pav. Informacinių atakų pasiskirstymas pagal sritis

BENDRADARBIAVIMO SU NEVYRIAUSYBINĖMIS ORGANIZACIJOMIS STIPRINIMAS

Nevyriausybinių organizacijų veiklos programų dalinis finansavimas

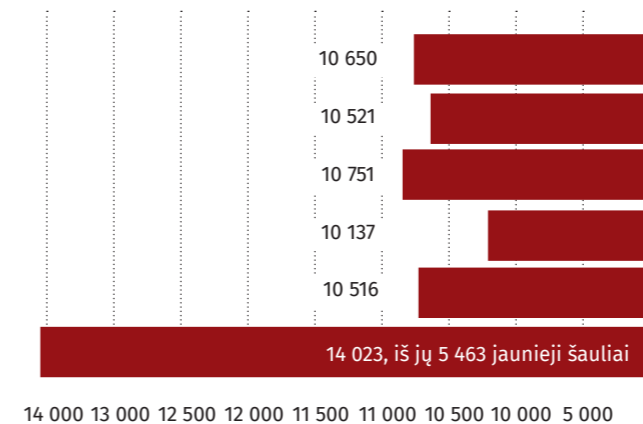

PRIORITETINĖS 2023 M. BENDRADARBIAVIMO SU NEVYRIAUSYBINĖMIS ORGANIZACIJOMIS TEMOS:

- 1 Visuomenės pilietinio pasipriešinimo, atsparumo hibridinėms grėsmėms ir ateities iššūkiams stiprinimas
- 2 Istorinės atminties puoselėjimas ir įamžinimas, valstybiniai ir Lietuvos kariuomenės įvykiai, asmenybės, sukaktys ir jų minėjimas 2023 m.
- 3 Tarnybos metu sužeistų karių reintegracija, paramos mirusių karių šeimoms ir bendruomeniškumo skatinimas
- 4 Lietuvos diasporos įsitraukimo į pasirengimą valstybės gynimui ir pilietiniam pasipriešinimui stiprinimas

STIPRĖJANTI LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGA

BENDRAS ŠAULIŲ SKAIČIAUS KITIMAS 2017–2022 M.

PADIDINTAS PILIETIŠKUMO UGDYMO IR JAUNŪJŲ ŠAULIŲ VEIKLŲ FINANSAVIMAS:

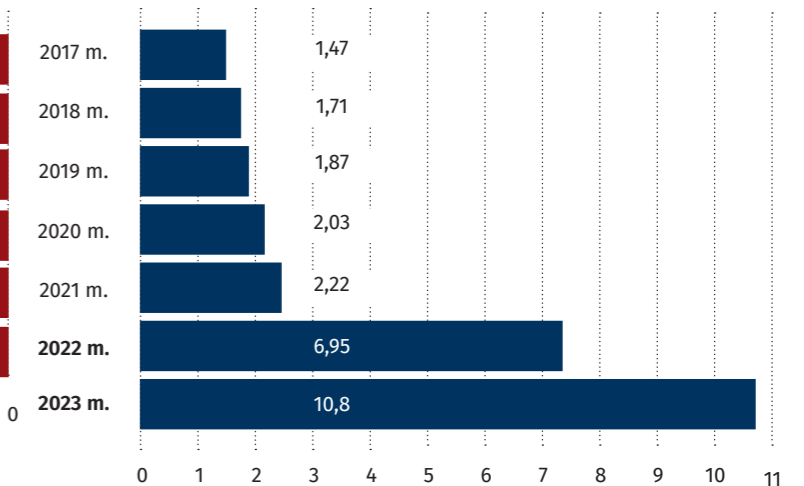
- Visoje Lietuvoje rengtos vaikų vasaros stovyklos
- Pradėtas vykdyti KAM ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos inicijuotas pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursas 9 klasių moksleiviams

AUGANTIS KOVINIŲ ŠAULIŲ SKAIČIUS:

2020 m.	288
2021 m.	343
2022 m.	407

FINANSAVIMO AUGIMAS (MLN. EUR) 2017–2022 M.

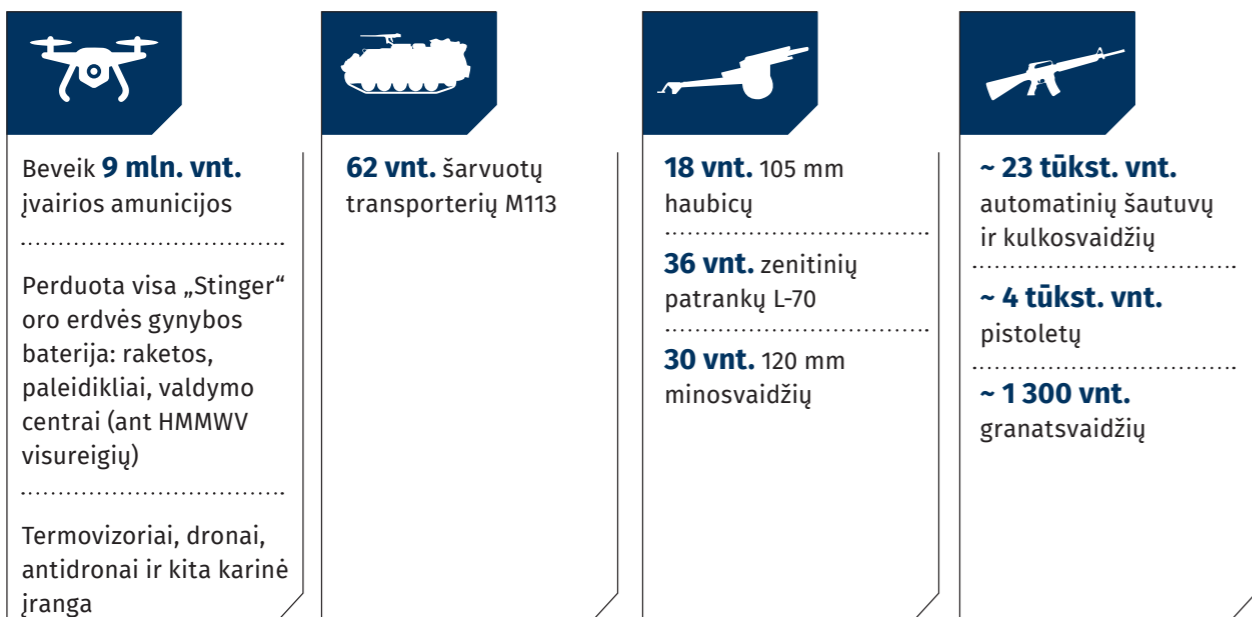

2022–2025 m. numatytos investicijos į šaulių pasirengimą ginkluotai valstybės gynybai. Lietuvos šaulių sąjunga suplanavo įsigyti naujų lauko uniformų, šalmų, šarvinių liemenių, ekipuotės liemenių ir kuprinių, automatinių ginklų G-36 su šoviniais, termovizorių ir skaitmeninių radijo stočių.

LIETUVOS KARINĖ PARAMA UKRAINAI PER METUS

Krašto apsaugos ministerija nuo pat didelio masto Rusijos karinės invazijos į Ukrainą pradžios nuosekliai prisidėjo prie Ukrainos kariuomenės stiprinimo.

Be perduodamos ginkluotės, amunicijos, karinės technikos ir įrangos, Lietuva taip pat apmoko šimtus Ukrainos karių, priima sužeistus Ukrainos karius gydymui ir rehabilitacijai, skiria lėšų tarptautiniams paramos fondams.

2023 m. vasario 24 d. duomenys

PARAMA UKRAINAI

DAR DIDESNIS DĖMESYS SKAIDRUMUI

Naujai įkurtas Korupcijos prevencijos ir tyrimų skyrius

veiklą pradėjo
2022 m. rugpjūčio 16 d.

skyrius tiesiogiai
pavaldus krašto
apsaugos ministrui

skyriaus misija –
organizuoti, koordinuoti
ir kontroliuoti korupcijai
atsparios aplinkos
kūrimą KAS

Korupcija vertinama kaip grėsmė nacionaliniam saugumui, o kova su korupcija – būtina nacionalinio saugumo užtikrinimo sąlyga ir viena iš pagrindinių dedamųjų

Pirmųjų darbų veiklos kryptys:

- organizuoti KAS institucijų ir jų padalinių įtraukimą į korupcijai atsparios aplinkos stiprinimo procesą ir ugdyti visų sistemos darbuotojų ir karių antikorporcinį sąmoningumą
- nustatyti korupcijos pasireiškimo prielaidas rizikingiausiose srityse ir organizuoti rizikų mažinimą

www.kam.lt

LRKAM

KrastoApsauga

Lithuanian MOD

Krastoapsauga

Atsakingoji redaktorė Deimantė Savukynaitė
Dizainerė Raimonda Namikaitė
Kalbos redaktorė Inga Remeikaitė
2023 06 30. Užs. Nr. GL-142
Išleido Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius
Maketavo Krašto apsaugos ministerijos bendrųjų reikalų departamento
Vaizdinės informacijos skyrius, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius